

Recensió bibliogràfica

Vives, E., 2000. Coleoptera, Cerambycidae.
 En: *Fauna Ibérica*, vol. 12. Ramos, M.A. et al. (ed.).
 Museo Nacional de Ciencias Naturales. CSIC.
 Madrid. 716 pp., 5 h. lam.

Xavier A. Vázquez

Universitat de Barcelona. Departament de Biologia Animal
 Av. Diagonal, 645. 08028 (Barcelona). Spain
 xvazquez@pie.xtec.es

Manuscrit rebut el juny de 2001

No fa gaire ha aparegut el volum 12 de la sèrie Fauna Ibèrica. És el vuitè dedicat a insectes i el cinquè referent a coleòpters. Es tracta d'una obra monumental de 716 pàgines, escrita en un estil amè, però rigorós, i complementada amb dibuixos d'una gran qualitat (199 figures amb blanc i negre i 5 làmines a color). No hi ha dubte que l'autor d'aquesta fauna és el millor especialista de la família en l'àmbit de la Península Ibèrica, i un dels que té més prestigi a nivell mundial. Per tant, la qualitat i el rigor de l'obra estan garantits.

El llibre comença amb una extensa introducció de la superfamília Chrysomeloidea, elaborada en col·laboració amb E. Petitipierre (especialista en crisomèlids). Continua una part general sobre cerambícidis on l'autor exposa la seva sistemàtica, i la morfologia i anatomia dels adults i les larves. Una part important d'aquesta introducció es dedica a la història natural dels cerambícidis, que presenta gran interès donat que moltes espècies representen greus flagels pels arbres fruiters i la fusta de construcció.

A continuació segueix l'estudi sistemàtic dels Cerambycidae presents a la Península Ibèrica i Illes Balears. Es descriuen 257 espècies, que pertanyen a 108 gèneres, 45 tribus i 7 subfamílies. Es presenten claus de determinació per tots els nivells taxonòmics, des de subfamília fins a espècie (i subespècie, si és el cas).

El tractament de cada espècie segueix el mateix model: descripció, distribució geogràfica, biologia i de vegades algun comentari de tipus taxonòmic. La descripció s'il·lustra amb dibuixos de l'hàbitus i els detalls morfològics necessaris per la correcta identificació de cada l'espècie.

Cal destacar les nombroses novetats en la nomenclatura proposades en aquesta obra, sempre supeditades al Codi Internacional de Nomenclatura Zoològica. Es proposen 30 noves sinonímies, 13 noves combinacions taxonòmiques, 8 nous status i 1 nom nou, *Criboleptura nov.* (Lepturini). Diverses espècies d'*Iberodorcadion* són sinonimitzades o rebaixades al nivell de subespècies. Malgrat això, l'autor

ha actuat amb molta prudència per tal de no complicar excessivament la nomenclatura dels cerambícids. S'inclou una exhaustiva bibliografia (més de 800 referències) que serà d'una gran vàlua per a tot estudiós de la família.

L'obra conclou amb dos apèndixs. El primer és una llista completa de sinònims i combinacions taxonòmiques i representa una actualització de la nomenclatura dels Cerambycidae. El canvis nomenclatorials es destaquen en negreta. El segon apèndix és un resum dels fitohostes amb les espècies de cerambícids associades. El gèneres vegetals i les espècies de cerambícids s'ordenen alfabèticament, el que fa molt fàcil la seva localització. També s'inclou un índex alfabètic dels noms taxonòmics dels cerambícids ibero-balears que permet una àgil consulta de l'obra.

Fins ara, per tal d'identificar un cerambícid calia fer servir faunes de països veïns (França, Itàlia) i consultar una enorme quantitat d'articles dispersos a dotzenes de revistes per tal d'identificar les espècies endèmiques o d'origen nord africà. Amb l'aparició d'aquesta obra, els entomòlegs disposem a la fi d'una eina eficaç per identificar la nostra fauna. Això obre les portes a l'estudiós i l'afecionat, que sovint havien de recorre a l'especialista per a la identificació de la seva col·lecció. Ara podem determinar amb exactitud les nostres espècies, la qual cosa representarà sens dubte una allau de noves aportacions al coneixement de la fauna ibero-balear de Cerambycidae.

Per tant, la Fauna Ibèrica de Cerambycidae ha esdevingut una obra bàsica que cobreix una important llacuna en el coneixement dels coleòpters no tan sols a nivell ibero-balear, sinó paleàrtic occidental. Aquest llibre és, doncs, imprescindible a la biblioteca de tots els entomòlegs que vulguin estar al dia d'una de les famílies de coleòpters més significativa. El bon criteri del seu autor ha de servir com a model als entomòlegs novells, el primer article dels quals pot ser fàcilment un estudi faunístic dels cerambícids d'una zona determinada.

Més informació:

<http://www.fauna-iberica.mncn.csic.es/htmlfauna/publicaciones.html>

Adquisició:

Departamento de Publicaciones

Vitruvio, 8

28008 MADRID

Teléfono Libros: 91.562.96.33

Teléfono Revistas: 91.561.28.33

Fax: 91.562.96.34

Correo electrónico: publ@orgc.csic.es